Українська мова 5 клас

Учасники спілкування. Наміри співрозмовників

Мета: продовжувати формувати поняття про ситуацію спілкування; охарактеризувати учасників спілкування, наголосити на понятті «намір» спілкування; розвивати спостережливість, уміння виділяти головне, пам'ять, увагу, мислення й мовлення, уточнювати й збагачувати словниковий запас учнів.

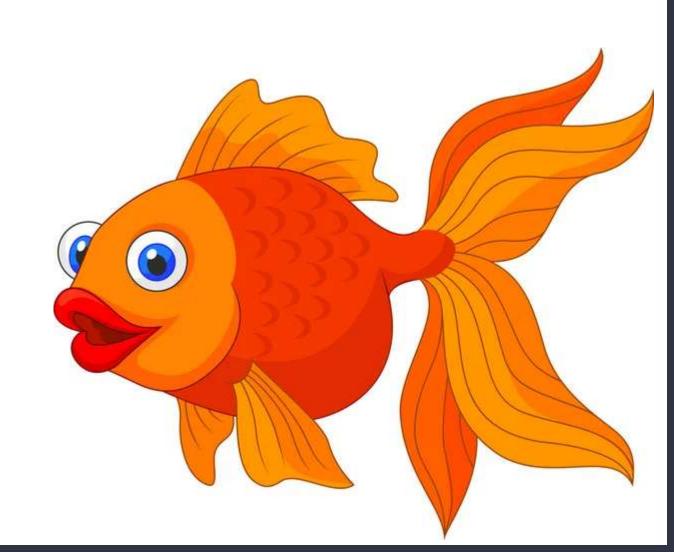
Емоційне налаштування

Всіх до уроку він скликає Голосистий наш дзвінок, І ми радо поспішаєм На цікавий наш... урок.

Загадайте бажання на урок. Золота рибка виконає всі ваші бажання. За допомогою цієї золотої рибки нас будуть на уроці супроводжувати успіх та вдача!

Перевірка домашнього завдання

Запишіть сьогоднішню дату

Киасна робота

Учасники спілкування. Наміри співрозмовників Сторінка 224

Слово дня

Підручник. **Сторінка**

Пригадуємо:

- 1. Кого називають учасниками спілкування?
- 2. Хто такий адресат?
- 3. Кого називають адресантом?
- 4. Чи можна словом щось загоїти?

Шукаємо відповіді на запитання:

- 1. Як правильно адресувати висловлення?
- 2. Яку інформацію про співрозмовника / співрозмовницю необхідно враховувати?
- 3. Які є наміри співрозмовників?

Відповідно до запитань сформулюйте особисті цілі.

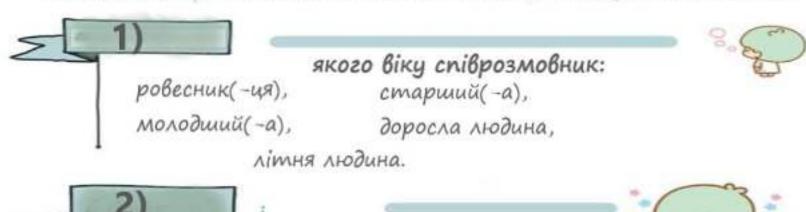
підручник. Сторінка **264**

Вправа 576. Розгляньте таблицю. Передайте її зміст так, як ви його розумієте. Відповіді на які запитання вона дає?

Завжди необхідно зважати на те, з ким ви спілкуєтеся, а саме:

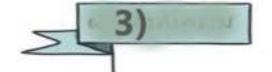
родич(-ка), близька людина,

друг/подруга, однокласник(-ця),

учитель(-ка), приятель/приятелька, незнайома

сусід(-ка), незнайома людина,

колега батьків тощо.

які між вами стосунки:

теплі, приязні, приятельські, нейтральні, офіційні/неофіційні.

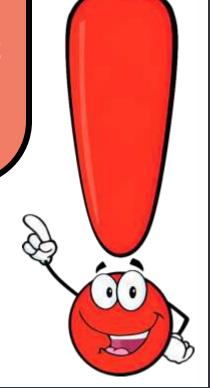

Запам'ятай!

Наше мовлення у процесі спілкування адресоване конкретній людині.

Учасники спілкування — це адресат і адресант, мовці, що взаємодіють. Для кожного адресата важливо бути почутим і сприйнятим. Тому він має створити своє повідомлення такими словами і реченнями, щоб адресант не лише почув, але й зрозумів правильно.

Вправа. Розгляньте малюнки. Усно поясніть, що необхідно враховувати, спілкуючись із цими співрозмовниками. Чи однаково ви будете звертатися до кожного з людей, зображених на малюнках? Проілюструйте прикладами

_{Підручник.} Сторінка

Вправа. Прочитайте прислів'я. Які характеристики мають на увазі, коли так говорять про мовців?

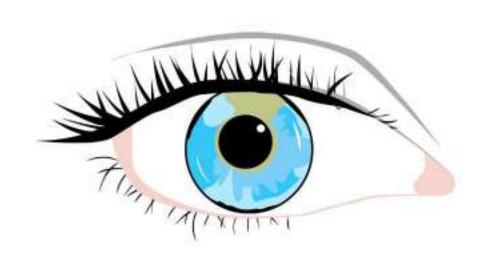
Зразок: Лепече, як сорока. Так кажуть про людину, яка постійно щось говорить і робить це вкрай швидко. Крик і лемент, який здіймає сорока, часто привертає увагу. Звуки цієї птахи дуже швидкі й різкі.

Язик заплітається. Наговорити сім мішків гречаної вовни, і всі неповні. Не зв'язати двох слів. Як овечка: не мовить ні словечка. Та у нього на осиці кислиці, а на вербі груші ростуть. На його слові можна мур мурувати. Говорить, а немає про що й слухати. Говорить, що слина до губи принесе (Нар. творчість).

Запам'ятай!

У ситуації спілкування слово «намір» близьке за значенням до слова «ціль». Отже, намір означає конкретну ціль висловлення мовця, що виражає такі прагнення: дізнатися, поінформувати, поспівчувати, поділитися емоціями, враженнями; попіклуватися, запитати, запропонувати, схвалити, осудити, закликати, побажати, пояснити, підтримати тощо.

Завжди зважай на те, з ким, про що і з якою метою ти спілкуєшся.

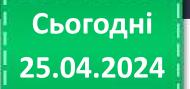

Вправа 579. Прочитайте тексти в ролях. Визначте наміри мовців

- Дай Боже щастя, дідусю!
- Дякую, внучку! Дай Боже і тобі!
- Зашпиліть куртку, бо застудитеся. Сьогодні холодно. І не нудно вам отут так замітати? Щодня одне й те came.
- Ні, хлопчику, я люблю свою Подивися, яка чудова осінь. Яке гарне барвисте листя, як твій портфель. Уяви собі, що в світі — Я в захопленні, — сказав Павлусь нема двох однакових листочків, як неповторним (I. Захаревич).

- Ви хоч раз були в зимовому гаю? спитав однокласників.
- Hi! сказали в один голос. Павлусь посміхнувся:
- Тоді ви ще не бачили справжньої казки... Там тонкі берези, наче чорногузи, мерзнуть на одній нозі. Там старий самотній дуб, мов сердитий дід, схопив за поли волохату сиву хмару й витрушує останній з неї сніг...
- Ти справжній поет! вигукнула Оленка, А в тім гаю стоїть така тиша, що навіть чути подих вже недалекої весни. Ну, як?
- Тоді лаштуймо лижі, скомандував Тимко. Ми теж хочемо і людей. Господь кожного створив побачити зимову казку ...(За В. Сенцовським).

Вправа «Трибуна думок»

Найбільший мій успіх сьогодні— … Мені цікаво було дізнатися … Я обов'язково звертатиму увагу на … Складнощі виникали під час… Я можу себе похвалити за …

Домашнє завдання

Виконайте вправу 516.

Короткий запис у щоденник с. 226, впр. 516.

